

rús bombatölcsér részlete nyúlt be. A felső 3 m rétegei szinte teljesen megegyeztek a 4. szelvény rétegeivel, de mélyebben már eltérő szituációval talákoztunk. Az Ördög-árok közelsége miatt nagy iszapos rétegek kerültek felszínre. Az egyik ilyen réteg rengeteg 17–18. századi leletet tartalmazott, közöttük nagy mennyiségű bőrt is! A fenti réteg alatt már egyre leletszegényebb, iszapos rétegeket találtunk.

4. sz. fogadóakna/6. szelvény (Krisztina körúton): Az akna közvetlenül az Ördög-árok mellett helyezkedik el, a mai boltozott csatorna oldalához illesztve. A feltárás során kiderült, hogy az Ördög-árok jelenlegi épített csatornáját belevágták az itteni rétegsorba. Mellette megtaláltuk a humuszréteget, és alatta pedig egy iszapos feltöltődést. Objektum nem került felszínre, az akna területe az Ördög-árokba vagy annak közvetlenül a partjára eshet.

Kereszt utcai bekötés indítóaknája/ 7. szelvény (Krisztina körút és a villamossínek között, a Kereszt utca közelében): Az akna felső 2 méterében újkori építési törmelék találtunk. A szelvényben keresztben, ÉNy–DK-i irányban egy 1,1 m széles, egyik oldalán kváderkövekből, másik oldalán törtkövekből rakott falat találtunk. A felszínre került fal a Kereszt utca és a Krisztina körút kereszteződésétől ÉNy felé helyezkedik el, ÉNy–DK-i irányú, 110 cm széles fal, mely az Ördög-árok csatornájának falától 1,5 m távolságban, azzal párhuzamosan fut. A fal Ördög-árok felőli (D-i) falsíkja kváderkövekből rakott, míg a többi része törtköves márgából készült. A habarcsa meszes, kavicsos. A fal érdekessége, hogy másodlagos felhasználású követ nem lehetett látni benne és téglát is elhanyagolható mennyiségben tartalmazott. A fentiek és a korábbi budapesti feltárások tapasztalata alapján a felszínre került falat újkorinak nem tarthatjuk (másodlagos kövek és téglák hiánya, habarcs anyaga, falszövet miatt). Leginkább a késő középkori – török kori datálása feltételezhető, de nem kizárható, hogy korábban készült. A fal jelentőségét növeli, hogy Garády Sándor 1936-os tabáni ásatásai során feltárt egy ugyanilyen szerkezetű falat,⁵ mely párhuzamosan futott az Ördög-árok csatornájának falával, annak bal partján helyezkedett el, az Ördög-árok felőli (D-i) falsíkja kváderkövekből rakott, míg a fal többi része törtköves márga volt. Ehhez a falhoz kapcsolódóan egy hídfő részlete is felszínre került. Garády a falat középkori támfalnak határozta meg (a falból kibontott köveken talált kőfaragó jelek, a fal mögött felszínre került leletek alapján), mely az Ördög-árok partján állt és mintegy 32 m hosszan fel is tárta. Garády ásatási alaprajza alapján a fal követi a 19. századi telekhatárt, ugyanez mondható el a most felszínre került falrészletről is. A fenti egyezések miatt a Garády által

1936-ban feltárt támfal újabb szakasza került felszínre, mintegy 50 m-rel keletebbre, az Ördög-árok mellett.

Kereszt utcai bekötés Krisztina körúti szakaszán: Újkori feltöltést és újkori falakat lehetett rögzíteni.

PAPP ADRIENN

46. Budapest, I. Szentháromság tér, Mátyás-templom Kö

A templom rekonstrukciójához kapcsolódó, 2005 óta folyó régészeti kutatás 2008-ban a közműárkok területére szorítkozott. Május–november között, a felújítási munkák üteméhez igazodva, a templomtól D-re és K-re folytattunk megelőző feltárást a korábbi években már megfigyelt középkori temető területén. A keskeny árkokban, a szükséges rábontással, 280 sírt tártunk fel.

Az É–D irányú árok D-i szakaszán megfigyelhető volt, hogy az egyik sírsort részben már a sziklafelszínbe vágták bele. A legsűrűbb betemetkezést a templom szentélyének vonalában, a K-i oldalon rögzítettük. Jól észlelhetőek voltak a sírsorok; a rátemetések sűrűn egymásra rétegződtek. Átlagosan 6–8 réteget lehetett elkülöníteni. Feltártunk együttes eltemetést is. A vázak kibontásánál, azok elhelyezkedéséből, több esetben megfigyelhettük, hogy egyeseket valamilyen textilbe csavarva temettek el. Koporsóládás temetkezések is voltak. Általában koporsószegeket, néhány temetkezésnél viszont a váz alatt és körülötte levő koporsódeszkák maradványait is sikerült feltárni.

A melléklet kevés volt. Egy sírban találtunk feltételezhetően rózsafűzérdarabokat. Az eltemetettek ruházatáról csak a több sírban is feltárt franciakapocs, esetleg övcsat árulkodott. A templom szentélyénél, a közműnyomvonal áttervezésével, a temető egyik szakaszát visszatemettük.

A templom DK-i sarkánál a Schulek Frigyes által vissza-, ill. elbontott DK-i mellékszentély megmaradt alapfalrészleteit sikerült feltárni.

Munkatársak: Böröczky Blanka, Szilágyi Gábor.

B. NYÉKHELYI DOROTTYA

47. Budapest, I. Ybl Miklós tér Kú, Ú

2008. június 17. és július 15. között az Öntőház lépcső Duna felé meghosszabbított vonalában, a zöld területen próbafeltárást végeztünk egy kb. 30 m²-es szondában. Célja az eddig csak alaprajzról, illetve látképekről ismert török kori dunai védmű erre a területre eső maradványainak pontos lokalizálása volt. A szondában két É–D irányú, vegyes kő-, téglafal; egy újkori épület 120 cm vastag, Dunára néző homlokzati fala, és egy 60 cm vastag osztófala került elő, melyek pinceteret határoltak le. A pince betöltése a II. világháború utáni tereprendezésből származó köves-téglás-szemetes omladékból állt.

A pince teljes kibontása után mindkét pincetérben egy-egy szondában áttörtük az alapozást. A K-i oldalon a

5 GARÁDY S.: Jelentés az 1936–42. évben végzett ásatásokról. In: Budapest Régiségei XIII. (1943) 403–404. 3. kép. GARÁDY S.: Budapest területén végzett középkori ásatások összefoglaló ismertetése 1931–1941. II. rész. In: Budapest Régiségei XIV. (1945) 411–418. 23–25. kép